

**Seat
No.**

Set P

**Master of Visual Arts (Painting) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023**

History of Art (Western) Modern and Contemporary

Day & Date: Wednesday, 19-07-2023

Max. Marks: 80

Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

16

- 9) अतिवास्तवतेचा उगम कोणत्या वादाचा झाला?
- अ) वास्तवादात ब) फाववादात
 क) दादावादात ड) घनवादात
- 10) वृँन गॉख यांने केलेल्या प्रयोगातून कोणत्या वादाचा जन्म झाला?
- अ) घनवाद ब) वास्तवाद
 क) अविष्कारवाद ड) फाववाद
- 11) आधुनिक चित्रकलेचा जन्मदाता म्हणून कोणाला संबोधले जाते.
- अ) ऑगस्टी रन्वा ब) सेझॉ
 क) माने ड) पिसारो
- 12) 'हिरवळीवरील भोजन' हे चित्र कोणत्या चित्रकाराचे आहे?
- अ) अलफ्रेड सिरली ब) क्लोद मोने
 क) एद्वार माने ड) ज्योरजिओने
- 13) पॉप आर्ट चा जन्म कोणत्या ठिकाणी झाला.
- अ) रोमन ब) फ्रान्स
 क) इंग्लंड ड) इटली
- 14) प्रसिध्द पॉप कलाकार म्हणून कोणाला संबोधले जाते.
- अ) जेसुस रफाएल ब) रॉबर्ट रोशेनबर्ग
 क) विक्टर वासारेली ड) फ्लीफोर्ड स्टील
- 15) दाली अंज द मोनालीसा हे चित्र कोणी रेखाटले?
- अ) जॉन मिरो ब) साल्वादोर दाली
 क) आंद्रे मास्सो ड) माग्रीत्ती रेने
- 16) अविष्कार वादाचे प्रमुख केंद्र कोणते?
- अ) लंडन अ) जर्मनी
 क) फ्रान्स क) इटली

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणतेही चार)

16

- अ) मार्क शागाल
 ब) एद्वार माने
 क) वृँन गॉख
 ड) पाब्लो पिकासो
 इ) नवअभिजातवाद
 ई) पशुवाद

- प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे दया. (कोणतेही दोन) 16
- अ) घनवाद म्हणजे काय?
 - ब) वास्तववाद (Realism) बद्दल थोडक्यात माहिती देऊन त्यातील एका कलावंतांच्या कार्याबद्दल माहिती लिहा.
 - क) अविष्कारवाद (Expressionism)चे कार्य स्पष्ट करा.
 - ड) अतिवास्तवाद यातील दोन कलावंतांच्या कार्याबद्दल सविस्तर चर्चा करा.
- प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. 16
उत्तर दृकप्रत्ययवादातील कोणत्याही दोन कलावंताबद्दल माहिती लिहा.
किंवा
दृक प्रत्ययवादाचे कार्य स्पष्ट करा.
- प्र.5 कमी काळकार्यरत असूनही 'दादावाद' हा नवकलेच्या क्षेत्रात नाविण्यपूर्व बदल होता स्पष्ट करा. 16

**Seat
No.**

Set P

**Master of Visual Arts (Painting) (Semester - I) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023
Aesthetics (Indian & Western)**

Day & Date: Thursday, 20-07-2023

Max. Marks: 80

Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- 9) चित्राचे प्रकार कोणते?
- अ) सत्य
 - ब) वैणिक
 - क) नागर
 - ड) वरील सर्व पर्याय
- 10) भारतात प्राचीन काळी किती कला मानण्यात येत असत.
- अ) 64
 - ब) 86
 - क) 65
 - ड) 33
- 11) नाट्यशास्त्रावर सखोल माहिती असलेला ग्रंथ कोणता.
- अ) विष्णूधर्मोत्तर पुराण
 - ब) भरताचे नाट्यशास्त्र
 - क) समराङ्गण सूत्रधार
 - ड) संगीत रत्नाकर
- 12) विष्णूधर्मोत्तर पुराणात कोणत्या अंगाची चर्चा केली आहे.
- अ) संगीत शास्त्र
 - ब) नाट्यशास्त्र
 - क) चित्रसूत
 - ड) वास्तूशास्त्र
- 13) कलेचे शास्त्र समजवून घेताना कोणत्या गोष्टींचा विचार करणे आवश्यक आहे.
- अ) कला, कौशल्य
 - ब) सौंदर्यशास्त्र
 - क) ललितकला
 - ड) वरील सर्व पर्याय
- 14) आकार सौंदर्य + विचार सौंदर्य = -----
- अ) कलासौंदर्य
 - ब) लावण्यसौंदर्य
 - क) आत्मसौंदर्य
 - ड) भाव सौंदर्य
- 15) 'एस्थेटिक' हा शब्द कोणत्या भाषेतून घेतला आहे.
- अ) जर्मन
 - ब) ग्रीक
 - क) लॅटिन
 - ड) रोमन
- 16) अभिनवगुप्ताने कोणता ग्रंथ लिहिला.
- अ) चित्रसूत्र
 - ब) रससूत्र
 - क) तंत्रालोक
 - ड) चित्रगुरगन्याय

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

16

- अ) प्रमाण
- ब) नवरस
- क) रॉजर फ्राय
- ड) प्लेटोचा अनुकरण सिधांत
- इ) अभिनवगुप्ताची रसस्वाद प्रक्रिया
- ई) लावण्य योजना

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे दया. (कोणतेही दोन)	16
अ) ललितकला यावर सविस्तर चर्चा करा.	
ब) पाश्चात्य सौंदर्यशास्त्र यावर निबंध लिहा.	
क) सौंदर्यशास्त्राचे स्वरूप सांगून सौंदर्याचे प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा.	
ड) भरतमुनींचा रससिध्दांत हा सर्व भारतीय कलेचे व्यासपीठ होते स्पष्ट करा.	
प्र.4 खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा.	16
चित्रसूत्र याबद्दल माहिती दया. चित्रसूत्राचे महत्त्व स्पष्ट करा. किंवा सिगमंड फ्रायड या मनोवैज्ञानिक परिणामातून मनाचे भाग यावर थोडक्यात चर्चा करून सौंदर्य व सौंदर्यानुभूती याचे विश्लेषण करा?	
प्र.5 खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा.	16
'षडंगे म्हणजे काय हे लिहून अजंठा भित्तिचित्रासाठी त्यांचे झालेले उपयोजन स्पष्ट करा.	

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

**Master of Visual Arts (Painting) (Semester - II) (New) (CBCS) Examination:
March/April-2023**

History of Arts (Indian) Modern and Contemporary

Day & Date: Wednesday, 12-07-2023

Max. Marks: 80

Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक पुर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 योग्य पर्याय निवडून वाक्य पुन्हा लिहा.

16

- 1) रझा, आरा, गाडे, बाकरे, हुसेन यांनी कोणत्या आर्टिस्ट ग्रुपची स्थापना केली.
 अ) बंगाल स्कूल ब) बडोदा स्कूल
 क) प्रोग्रेसिव आर्टिस्ट ग्रुप ड) कलकत्ता ग्रुप
- 2) ब्रिटीश काळात खालीलपैकी कोणत्या नव्या माध्यमाने भारतीय कलाकारांपुढे नवे विश्व उभे केले.
 अ) जलरंग ब) तैलरंग
 क) अँक्रॅलिक ड) चारकोल
- 3) भारतात पहिल्यांदा राजा रविवर्मा यांनी कशाची स्थापना केली?
 अ) प्रिटिंग प्रेस ब) कला विद्यालय
 क) कलासंग्रहालय ड) कला स्टूडिओ
- 4) बंगाल शैलीचे प्रमुख केंद्र कोणते?
 अ) बडोदा ब) पटना
 क) मुंबई ड) शांतिनिकेतन
- 5) 'वूड' श्रृंखला कोणत्या कलाकाराची आहे?
 अ) अनुपम सूद ब) सनतकर
 क) सोमनाथ होरे ड) के. लक्ष्मा गौड
- 6) प्रसिद्ध समकालीन (आधुनिक) भारतीय मुद्राचित्रण (Print Making) 'देवी' यांच्या द्वारे बनविले गेले?
 अ) ज्योतिभट्ट ब) नंदलाल बोस
 क) अनुपम सूद ड) जानकी राम
- 7) बंगाल शैलीचा प्रचार करणारा प्रसिद्ध कलासमीक्षकाचे नाव सांगा?
 अ) मुल्क राज आनंद ब) डॉ. आनंद कुमारस्वामी
 क) देवी प्रसाद ड) केशव मलिक
- 8) 18 व्या शतकातील मुगल शैलीतील चित्रकारांवर ब्रिटीश चित्रकारांच्या कलेच्या प्रभावातून जी नवी शैली विकसित झाली तिचे नाव कोणते?
 अ) बंगाल शैली ब) तंजावर चित्रशैली
 क) कंपनी शैली ड) कालीघाट पटचित्रे

- 9) भारत सरकार ने 2007 मध्ये प्रसिद्ध मुद्रा-चित्रण (Print Making) कोणत्या कलाकाराला मरणोपरांत 'पदमभुषण' उपाधि देऊन अलंकृत केले.
 अ) मकबुल फिदा हुसैन ब) सोमनाथ होर
 क) रामकिंकर वैज ड) के. लक्ष्मा गौड
- 10) '——' के. के. हैबर यांच्या द्वारा रचलेले एक समकालीन (आधुनिक) भारतीय चित्राचे शीर्षक आहे.
 अ) गप्पागोष्टी ब) विकर्ण
 क) कविताचा जन्म ड) तीन मुली
- 11) प्रसिद्ध समकालीन (आधुनिक) भारतीय मूर्ति-शिल्प 'गणेश' ची रचना कोणाद्वारे केली गेली?
 अ) डी.पी रायचौधरी ब) यामिनी राय
 क) अवनींद्रनाथ टागोर ड) पी.वी. जानकीराम
- 12) बंगाल चित्रशैलीचे प्रवर्तक चित्रकार कोण होते?
 अ) रवींद्रनाथ टागोर ब) गगनेन्द्रनाथ टागोर
 क) अवनींद्रनाथ टागोर ड) नंदलाल बोस
- 13) ब्रिटीश तज्ज्ञांच्या मार्गदर्शनाखाली सर जमशेटजी जिजाभाई यांनी मुंबई मध्ये कोणत्या स्कूलची स्थापना केली.
 अ) मद्रास स्कूल ऑफ आर्ट अण्ड क्राफ्ट
 ब) शांतिनिकेतन
 क) सर जे जे स्कूल ऑफ आर्ट
 ड) इन्स्टिट्युशन ऑफ मॉर्डन आर्ट
- 14) जे.जे. स्कूलचे प्रमुख प्रा. ग्रिफिथ यांनी विद्यार्थीकडून कोणत्या चित्रांची नकला करून त्यांचा ग्रंथ प्रसिद्ध केला.
 अ) मथुरा ब) वैरुल
 क) अजंठा ड) घारापुरी
- 15) खालीलपैकी कोणत्या ब्रिटीश विचारवंताने 'मद्रास स्कूल-ऑफ आर्ट अण्ड क्राफ्टस' (1853) हि व्यक्तिगत संस्था सुरु केली.
 अ) कॅप्टन सॉलोमन ब) डॉ. हंटर
 क) फर्नार्ड लेजे ड) हर्बर्ट रीड
- 16) भारतीय चित्रकलेचे जनक कोण आहेत?
 अ) अनुपम सूद ब) अमृता शेरगिल
 क) नंदलाल भोस ड) राजा रविवर्मा

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

- 1) यामिनी राय
- 2) कृष्णाजी आरा
- 3) के. के. हैबर
- 4) नंदलाल बोस

16

- 5) मुंबई कला विद्यालय
- 6) रवींद्रनाथ टागोर

प्र.3	खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)	16
1)	मुंबई स्कुलच्या दोन कलाकारांची थोडक्यात माहिती लिहा.	
2)	बडोदा स्कूलमधील 'भूपेन खक्कन' यांच्या कार्याबद्दल चर्चा करा.	
3)	बंगाल स्कूलबद्दल थोडक्यात माहिती देऊन कोणत्याही एका कलाकाराचे योगदान स्पष्ट करा.	
4)	आधुनिक कालखंडातील अमृता शेरगिल यांच्या 'तीन तस्तुण मुली' या चित्राचे चित्ररसग्रहण करा.	
प्र.4	खालील प्रश्नाचे तपशीलवार उत्तर द्या. (कोणताही एक)	16
1)	कंपनी स्कूल (पटना स्कूल) बद्दल सविस्तर चर्चा करा.	
2)	'राजा रविवर्मा' यांचे कलेतील योगदान स्पष्ट करा.	
प्र.5	खालील प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा.	16
	एम.एफ. हुसेन यांच्या बद्दल माहिती देऊन कलेतील योगदानबद्दल चर्चा करा.	

Seat No.	
-----------------	--

Set	P
------------	----------

Master of Visual Arts (Painting) (Semester - II) (New) (CBCS)
Examination: March/April-2023
Indian Iconography

Day & Date: Thursday, 13-07-2023

Max. Marks: 80

Time: 03:00 PM To 06:00 PM

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1 खालील दिलेले योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा.

16

- 1) भैरव शिवाचे —— रूप आहे.

अ) सौम्य	ब) नृत्य
क) रौद्र	ड) यापैकी नाही
- 2) सुरसुंदरी 'जया' च्या हातात —— आहे.

अ) आरसा	ब) कलश
क) कमळ	ड) फळ
- 3) ——वाहन हे 'इशान' चे आहे?

अ) कुत्रा	ब) हत्ती
क) सिंह	ड) बैल
- 4) पितामह हे —— ला संबोधले जाते.

अ) विष्णू	ब) शिव
क) सुर्य	ड) ब्रह्मा
- 5) —— ही देवीला धृतपंकजा असतात.

अ) सरस्वती	ब) लक्ष्मी
क) पार्वती	ड) दर्शनी
- 6) देव सेनापती —— ला म्हणतात.

अ) कार्तिकेय	ब) गणेश
क) वरुण	ड) इंद्र
- 7) कौमारीचे वाहन —— आहे.

अ) हत्ती	ब) मोर
क) सिंह	ड) घोडा
- 8) हत्तरसंग कुडल येथील “बहुमुखी काशिवालिंग” —— आहे.

अ) 365	ब) 359
क) 300	ड) 364

प्र.2 संक्षिप्त टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

16

- अ) सुरसुंदरी दर्पण
ब) देवी हैरती
क) महावीर प्रतिमा
ड) मुरलीधर कृष्ण
इ) आदिनाथ

प्र.3 खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

16

- अ) प्याल म्हणजे काय? ते सांगून त्याच्या प्रकाराची चर्चा करा.
ब) दक्षिणेतील सूर्यप्रतिमाचे वर्णन करा.
क) ब्रह्मे-शन- जनार्दन-अर्क चिन्हाची माहिती लिहा.
ड) नृत्यगणेश वर टिप्पणी लिहा.

- प्र.4 खालीलपैकी प्रश्नांची तपशीलवार उत्तरे दया. (कोणताही एक)
ब्रह्माच्या मुर्तीवर टिकात्मक टिप्पणी लिहा.
किंवा
कार्तिकेय प्रतिमांचे वैशिष्ट लिहा.
- प्र.5 सप्तमातृका म्हणजे काय? मूर्तीशास्त्रामधील सप्तमातृकापट्टाची प्रमुख वैशिष्ट्ये लिहा. 16